

SOLVENSBEHOV 30.06.2015

MERKUR ANDELSKASSE

Solvenskrav og tilstrækkelig kapitalgrundlag

I henhold til bestemmelserne i Bekendtgørelse om risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov skal bestyrelsen og direktionen sikre, at andelskassen har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag. Bestyrelsen og direktionen skal endvidere opgøre andelskassens individuelle solvensbehov. Bestyrelsen og direktionen har senest i forbindelse med behandlingen af halvårsrapporten for 2015 drøftet niveauet for det tilstrækkelige kapitalgrundlag samt det individuelle solvensbehov. Næste ordinære behandling er aftalt til februar måned 2016 i forbindelse med behandlingen af årsrapporten for 2015. Solvensbehovet vil derudover blive fulgt løbende og blive justeret, hvis udsving i de parametre, der indgår i den valgte model, giver anledning hertil.

Ledelsen har valgt, at der ved opgørelsen af Merkurs solvensbehov tages udgangspunkt i en skabelon udarbejdet af Lokale Pengeinstitutter samt i Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter" (VEJ nr. 9026 af 19/01/2015). Det er ledelsens vurdering, at Merkur ved at tage udgangspunkt i denne model og vejledning fra Finanstilsynet får opgjort et solvensbehov, der er passende til at dække andelskassens risici.

I den metode Merkur anvender til at opgøre solvensbehovet afsættes der kapital til afdækning af minimumskravet på 8% og tillæg til dette beløb indenfor følgende risikoområder:

Svag indtjening

Høj vækst i udlån

4 kreditrisikoområder

3 markedsrisikoområder

Likviditets risiko

Operationel risiko

Gearing samt

Eventuelle tillæg som følge af lovkrav.

Den første del af modellen er udelukkende en beregning af "søjle I" kravet på 8 %. Beløbet beregnes med basis i vægtede poster per ultimo juni 2015. Herefter gennemgås de

ovenstående risikoområder for at vurdere om der er behov for yderligere solvensbehov ("søjle II kravet") Hvis der påvises et yderligere behov vil der fremkomme et tillæg til de 8 %:

- Svag indtjening: Såfremt basisindtjeningen er under 1 % i forhold til udlån og garantier (minimumskrav for pengeinstitutter i gruppe 2-4) skal tillægget udregnes som den manglende sum for at opnå 1 % dog max 1%.
- Høj vækst i udlån: Såfremt den forventede stigning i udlån er større end 10% skal der afsættes 8 % af den yderligere låneaktivitet med udgangspunkt i en risikovægtning af væksten.
- 4 kreditrisikoområder:
- a. Kreditrisiko for store kunder med finansielle problemer. Der skal foretages en reservation af et forsigtigt skønnet muligt tab ved afvikling af engagementer med kunder med finansielle problemer. Store kunder er kunder, der udgør mere end 2% af kapitalgrundlaget. Disse engagementer skal som minimum omfatte Finanstilsynets bonitetskategorier 1 og 2c (Merkurs bonitetskoder 1, 2 og 3). Der hensættes kapital til afdækning af blanko på engagementerne.
 - b. Øvrige kreditrisici. Under dette punkt vurderes kunder under 2% af basiskapitalen hvorpå kreditrisikoen ikke skønnes afdækket af søjle I kravet. Øvrige kreditrisici kan omfatte særligt risikofyldte brancher, lande eller på særlige områder, hvor der kan være en forhøjet risiko i forhold til søjle I kravet. Øvrige kreditrisici kan også omfatte særlige udlånsområder, hvor Merkur adskiller sig fra de øvrige pengeinstitutter i samme gruppe som Merkur, og hvor der skønnes en forværring i fremtidig drift for denne gruppe kunder.
 - c. Koncentration, store engagementer. De 20 største engagementers andel af den samlede engagementsmasse. Der afsættes kapital i forhold til det beløb de 20 største engagementer overstiger 4% af den samlede engagementsmasse.
 - d. Koncentration, branchefordeling. Merkur har valgt at lade skoler og børnehaver indgå som en særlig branche, da den er vigtig i henhold til Merkurs forretningsmodel. Dermed opnås et mere retvisende billede af branchekoncentrationen, således som Finanstilsynets vejledning giver mulighed for. Der beregnes en forholdsmæssig større kapital ved stigende branchekoncentrationer på mellem 0,8% og 4% såfremt det af Finanstilsynet anbefalede Herfindahl Hirschman indeks (HHI) overstiger 20%.

3 markedsrisikoområder:

a. Renterisiko. Der afsættes kapital såfremt den renterisiko indenfor handelsbeholdningen, som direktionsinstruksen tillader, overstiger 5%. Desuden afsættes kapital af renterisikoen udenfor handelsbeholdningen. Den beregnede renterisiko stresstestes med 200 basispunkter uden hensyntagen til om renterisikoen er positiv eller negativ. Endvidere skal der tages stilling til rentestrukturrisikoen i en situation, hvor rentekurven ikke forskydes parallelt indenfor forskellige varigheder. Merkur har valgt at følge Finanstilsynets standardmetode.

b. Aktierisiko. Der afsættes kapital af den del af aktiebeholdningen der overstiger 50 % af kapitalgrundlaget. Beløbet beregnes som 40 % af det beløb, som overstiger de 50%.

c. Valutarisiko. Der beregnes et tillæg, hvis valutapositionen overstiger 10 % af kernekapitalen. Tillægget er som udgangspunkt 30% af beløbet udover de 10%.

Likviditets risiko:

Der skal afsættes kapital til dækning af meromkostninger ved fremskaffelse af likviditet i stressede situationer. Dette gælder særligt, hvis man er afhængig af indlån fra såkaldte "professionelle aktører", hvilket Merkur ikke er. Stress perioden skal omfatte ét år og skal afdække, om der er behov for at iværksætte beredskabsplanen. Beløbet, der skal afsættes, er 2,5% af det fundne behov i.h.t. stresstesten til dækning af en forventet merrente.

Operationel risiko:

En række organisatoriske og styringsmæssige risikoområder skal vurderes for at konstatere om der samlet er en forøget operationel risiko i instituttet. Lokale Pengeinstitutter har foreslået 7 områder, der skal vurderes, og Merkur har besluttet at der skal afsættes yderligere kapital såfremt 3 eller flere af disse 7 områder udgør en forøget risiko for Merkur.

Gearing

En høj gearing udsætter pengeinstitutter for tab, hvis der indtræffer pludselige ændrede markedsforhold og overdrevne prisfald på aktiver. Merkurs ledelse skal tage højde for overdreven gearingsrisiko og styre dette ved hjælp af gearingsgraden, der fremkommer som kernekapitalen divideret med summen af samtlige eksponeringer (uvægtet).

Eventuelle tillæg som følge af lovkrav: Udover de ovenstående punkter skal det altid vurderes, om der er særlige lovkrav, der kunne udløse en forøget risiko.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Merkurs opfattelse dækkende for alle de risikoområder lovgivningen kræver, at andelskassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici, som ledelsen i Merkur har besluttet, at andelskassen påtager sig.

Direktionen og bestyrelsen har endvidere vurderet, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Merkur en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet. Ledelsen vurderer derfor hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet.

Risikoområder:	Tilstrækkelig basiskapital	Solvensbehovet
	1.000 Kr.	%
Søjle I krav	129.458	8,0%
Indtjening	0	0%
Udlånsvækst	1.467	0,1%
Kreditrisici	30.473	1,9%
Markedsrisici	3.659	0,2%
Likviditetsrisici	0	0%
Operationelle risici	0	0%
Gearing	0	0%
Lovbestemte tillæg	0	0%
Total	165.057	10,2%
Opgørelse af overdækning		
Kapitalgrundlag og solvensprocent	262.835	16,2%
Solvensbehov	165.057	10,2%
Overdækning	97.778	6,0%

Solvensbehov og solvensoverdækning:

Merkur har opgjort solvensoverdækningen til 6,0 % point ud fra et solvensbehov på 10,2 % og en faktisk solvensprocent på 16,2 %. Solvensoverdækningen anses for at være tilstrækkelig. Solvensoverdækningen vil kunne sikre andelskassens fortsatte drift og medvirke til Merkurs fortsatte udvikling.

Indtjening:

Den fremtidige indtjening overstiger minimumskravet med 94%, og derfor er der ikke behov for at afsætte yderligere kapital. Indtjeningen har været stabil set over en flerårig periode., Indenfor de seneste 7 år har indtjeningsniveauet oversteget minimumskravet på 1%. I budgettet for 2015 forventes indtjeningen fastholdt på nuværende niveau, og strategiplanen indtil 2020 indikerer samme tendens.

Udlånsvækst:

Merkur forventer i budget 2015 og i strategiplanen for 2016 en udlånsvækst på 11,5% indenfor det kommende år, og der er derfor behov for yderligere kapital til at afdække udlånsvækst. Merkur har beregnet et solvensbehov på 1,5 mio. kr. som følge af at den forventede vækst overstiger grænseværdien på 10% med 1,5%. Der forventes en gennemsnitlig risikovægt på 91% af de yderligere eksponeringer i udlån.

Kreditrisici:

Engagementer større end 2% af kapitalgrundlaget:

Kreditrisikoen er andelskassens største risikoområde. Til at afdække risikoen på store kunder med finansielle problemer har ledelsen vurderet et muligt tab på i alt 7 af de kunder, hvis engagementer overstiger 2 % af kapitalgrundlaget. Det er forsigtigt vurderet, at der er behov for at afsætte 20,9 mio. kr. til at afdække risikoen for tab, såfremt disse engagementer skal afvikles. Da de 20 største engagementer overstiger mindsteniveauet på 4 % med 14 % afsættes der et beløb på 3,4 mio. kr. til at afdække denne koncentrationsrisiko. Endelig afsættes der 6,2 mio. kr. for at afdække risikoen på den erhvervsmæssige koncentration, idet gruppen "øvrige erhverv" overstiger de øvrige erhvervsgrupper med mellem 20% og 25% af samme. Herved udløses der et tillæg på 0,8% af det samlede erhvervsudlån. Det samlede afsatte beløb på kreditrisiko- området er 30,5 mio. kr. svarende til 1,9 procentpoint af solvensbehovet.

Engagementer mindre end 2% af kapitalgrundlaget:

På engagementer under 2% er de faktisk konstaterede tab de sidste 4 år udover at være faldende også samlet set væsentlig mindre end på engagementer over 2%. Tabsrisikoen på disse engagementer vurderes derfor at være fuldt dækket af Søjle I kravet.

Markedsrisici:

På markedsrisikoområdet anvender Merkur Finanstilsynets standardmetode til at vurdere et eventuelt yderligere solvensbehov indenfor markedsrisici.

Da Merkur har en restriktiv investeringspolitik vedrørende obligationer, som er væsentligt under de maksimale risikoniveauer indenfor Søjle I, er der ikke behov for reservation indenfor handelsbeholdningen af obligationer. I løbet af 2015 har der ikke været tilfælde, hvor grænseværdien for den af bestyrelsen fastsatte renterisiko på 3 % har været nået. Det

betyder at der ved et rentevip på 1% i begge retninger ikke vil fremkomme et tillæg til solvensen indenfor handelsbeholdningen.

F.s.v. angår obligationer udenfor handelsbeholdningen er renterisikoen kun 1,3 t.kr. Udenfor handelsbeholdningen indgår derudover positioner fra posterne kundeindlån og efterstillede kapitalindskud, hvor renten er fastlåst i aftaleperioden. Disse beløb udgør tilsammen minus 1.831 t.kr. Netto udgør renterisikoen for beholdningerne udenfor handelsbeholdningen 1.829,7 t. kr., hvorfor der afsættes 200% eller 3,7 mio. kr. Herudover skal der tages stilling til, hvorvidt en renteændring på 1% vil medføre et tillæg til solvensbehovet. Da renterisikoen udenfor handelsbeholdningen er negativ, og løbetiden længere end 1 år bliver "tillægsberegningen" negativ. Som følge heraf afsættes ikke yderligere solvensbehov.

Likviditetsrisiko:

Merkurs likviditet ligger væsentligt over det overdækningskrav på 50% i forhold til lovens minimumskrav, bestyrelsen har fastsat. Likviditeten udgør 1.2 mia. kr. per 30. juni 2015. Likviditetskravet er opgjort til 295 mio. kr. og overdækningen, efter tilsynsdiamantens 50% overdækning er således på 755 mio. kr. eller 256 %. Af likviditetsreserven udgør faciliteter stillet til rådighed fra finansielle aktører kun 6 mio. kr. og overdækningen kan således modstå at Merkurs kunder trækker alle midler, der ikke er dækket af Indskydergarantifonden, ud og stadig have en likviditetsreserve på 177 mio. kr. hvilket svarer til, at dækkede indlån yderligere kan reduceres med 10 % inden lovgivningens krav til likviditet er nået. Andelskassens samlede indlån kan derfor tåle at blive reduceret med 32 %, uden der er behov for at få tilført yderligere likviditet.

Det vurderes derfor, at der ikke er behov for at afsætte beløb til dækning af likviditetsrisici.

Operationelle risici:

Under denne kategori skal der afsættes kapital til dækning af risiko for tab på grund af uhensigtsmæssige og mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici. Der findes forretningsgange, kontrolprocedurer og IT systemer på alle væsentlige områder, og det er derfor ledelsens opfattelse, at der ikke er behov for at afsætte yderligere kapital til dette område.

Gearing:

Der er endnu ikke fastsat et gearingsmål fra myndighederne, men der forventes at gearingsgraden ikke må være mindre end 3%. Merkur har beregnet en gearingsgrad på 8,33%. Kernekapitalen er opgjort til 217.695 t. kr. De samlede eksponering med korrektioner i overensstemmelse med CRR artikel 429 er opgjort til 2.614.688 t. kr. I forhold til niveauet fastsat af direktionsinstruksen ikke mindre end 6% - er Merkur indenfor grænsen af direktionsinstruksen ultimo juni 2015. En stresstest på ændring i kernekapital med et fald på 10% samtidig med en stigning i eksponeringer på 10% vil medføre en gearing på 6,81%. Det vurderes derfor, at Merkur har en passende gearing i forhold til Merkurs forretningsmodel. Merkur kan således reducere kernekapitalen med 16% og samtidig forøge eksponeringerne med 16% uden at den interne fastsatte grænse for gearing på 6% overskrides. Det vurderes, at sådan en situation ikke er realistisk, hvorfor der ikke afsættes kapital på dette område.

Øvrige forhold:

Ledelsen har vurderet, at der ikke er øvrige forhold, der nødvendiggør et forhøjet solvenskrav.

Konklusion:

Det er direktionens og bestyrelsens vurdering at det opgjorte solvensbehov og den deraf opgjorte nødvendige basiskapital er tilstrækkelig til at sikre Merkurs fremtidige drift.

Aalborg, den 28. august 2015.

Direktionen:

Lars Pehrson
Adm. direktør

Asbjørn Andersen
Direktør

Bestyrelsen:

Morten Gunge
(formand)

Henrik Tølløse
(næstformand)

Lene Diemer

Jakob Brochmann Laursen

Annette Hartvig Larsen

Klaus Loehr-Petersen

Carsten Juul

Henrik Kronel

Søren Sivesgaard